

Володимир УДОВИЧЕНКО

доктор економічних наук,
міський голова м. Славутича

Міська влада: пріоритет діяльності – у сприянні юному поколінню

Молодіжна політика стала одним зі стратегічних складників усієї політики міської влади міста Славутича. Зацікавленість органів державного управління в підвищенні активності молоді в політичному та громадському житті суспільства допомагає створювати моделі системи співпраці та партнерства в розробленні й прийнятті важливих рішень на рівні як державної, так і місцевої влад. Автор, мер міста Славутича, вважає, що успіху можна досягти лише за умови об'єднання зусиль, залучаючи молодь до громадського життя на основі Європейської хартії, впроваджуючи демократичні цінності в її життя, а також завдяки пошукові та визначенню майбутніх політичних лідерів, становленню громадянського суспільства загалом.

Участь молоді в політичному та громадському житті суспільства

Молодь Славутича, віковою категорією від 14 до 35 років, становить майже четверту частину населення міста, а саме 9382 особи, або 38 % від загальної чисельності.

У місті діють 2 дитячі громадські організації. «Світлячки Славутича» створено 2000 року з метою вивчення традицій та історії України, виховання в дітей почуття особистої значущості в цьому світі та впевненості в собі – її реалізує початкова школа (залучено 1700 дітей, втілюється 7 програм: «Місто Білого Ангела, ти – надія моя!», «Свій голос», «Милосердя», «Дерево життя», «Збережи своє здоров'я» тощо). Починаючи з 2001 року стало доброю традицією щороку 9 травня на святкуванні Великої Перемоги виконувати Меморандум поколінь. Ветерани Великої Вітчизняної війни посвячують першокласників у «Світлячки Славутича».

Метою діяльності дитячої організації «Джерело», яку створено 2002 року, є формування екологічної свідомості юного покоління.

За ініціативою міського голови з квітня 2002 року в м. Славутичі діє міська молодіжна рада «Майбутнє Славутича». Метою діяльності ради є втілення в життя ідеї роботи виборчого органу учнівського самоврядування, який представляє інтереси учнівської громадськості, налагоджує зв'язок з органами місцевого самоврядування, бере участь у плануванні організації життя молоді міста, виробленні відповідних рішень і виступає як окрема громадська сила, здатна на певну відповідальність, виконання обов'язків і реалізацію прав щодо розв'язання проблем молодіжного середовища. Депутати розподілились на 5 комісій:

- комісія з питань екології;
- комісія з питань інформації та дозвілля;
- комісія з питань прав, свобод, культури та освіти;
- комісія з питань спорту та здоров'я;
- комісія з питань бізнесу та права.

За прийнятими змінами до регламенту роботи Славутської міської ради двічі на рік (червень, грудень) відбуваються спільні сесії двох рад. 2003 року в місті створено студентську раду. В травні 2005 року відбулась перша міська студентська науково-практична конференція «Місто майбутнього», на якій кандидати наук, доценти – викладачі славутських філій Чернігівського державного інституту економіки й управління та Національного технічного університету України «КПІ» – заслухали роботи-дослідження студентів щодо економічних аспектів розвитку інфраструктури Славутича та розв'язання екологічних проблем, проблем водопостачання, використання передових освітніх та інформаційних технологій тощо.

26 травня 2005 року в місті проведено муніципальні слухання на тему «Мораль – Духовність – Добро».

Члени молодіжного парламенту міста є активістами щорічного традиційного міжнародного фестивалю дитячої творчості, телебачення та преси «Золота осінь Славутича». Фестиваль успішно досягає своєї мети: залучає молодь до активних дій у суспільстві, відшукує та підтримує обдарованих дітей у різних жанрах мистецтва та журналістики, забезпечує повноцінний відпочинок, дозволяє їм культурне життя. Незамінним помічником для юних журналістів – учасників фестивалю – є бібліотечно-інформаційний центр для дітей та юнацтва.

Сприяння роботі міських молодіжних організацій

У Славутичі діють 9 молодіжних громадських організацій (МГО), серед яких найактивнішими є «Голос молоді» (1999 р.), молодіжний центр «Демократія» (2002 р.), «Молодь Чорнобиля» (діє від 1993 р., неодноразово брала участь у фестивалі Міжнародної асоціації молодих атомників «Диснай»), спортивний клуб «Атом», «Молот Тора» (2002 р., моделювання рольових ігор на місцевості із застосуванням історичного фехтування та культури стародавності), МГО спортивного клубу східних єдиноборств та оздоровчих систем «Славутич-Кемпо» (1997 р.), «Клуб спортивного танцю «Славутич-СТАР».

Громадська рада з розвитку міста Славутича, що за своїм статусом є місцевою громадською організацією з фіксованим індивідуальним членством, об'єднала управлінців, підприємців, усіх ініціативних людей, політиків, здатних зробити як практичний, так і теоретичний внесок у цю справу, й діє на підставі статуту. Рішення про її заснування прийнято в листопаді 1996 року загальними зборами за участю 17 громадян, які й стали засновниками та членами цієї організації. За минулий час громадська рада втричі зросла чисельно, ста-

ла місцем зосередження ідей і дій у напрямку самоорганізації та взаємодопомоги жителів Славутича. Їй належить і важлива роль у встановленні взаємин між громадою міста та міською радою. Організація тісно співпрацює з міськрадою і є ініціатором багатьох рішень та акцій, які підтримує місцева влада. У березні 2004 року вона була ініціатором проведення Всеукраїнських громадських слухань щодо концептуального проекту перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

У місті створено належні умови для реалізації молодіжних підприємницьких ініціатив, чому сприяє діяльність комунального підприємства «Агентство з розвитку бізнесу», при якому створено бізнес-інкубатор, де організація підтримки підприємництва та проводяться конкурси бізнес-планів. В 2005 році І-е місце в обласному конкурсі бізнес-планів з підприємницької діяльності посів бізнес-план «Молодіжний інформаційний центр». Протягом 2004 – 2005 рр. триває реалізація проекту «Молодіжний центр зайнятості» (грант Президента України).

У грудні 2003 року в м. Славутичі було вперше проведено Молодіжний економічний форум, що мав на меті розвиток молодіжного потенціалу, сприяння формуванню «економічного мислення» й «економічної поведінки» в молодіжному середовищі.

Соціально-психологічний центр у Славутичі розпочав свою роботу 2004 року. Від моменту відкриття він виконує функції міської соціально-психологічної служби. У 2002 році відбулась презентація кризового відділення Соціально-психологічного центру, створеного задля надання психологічної допомоги та забезпечення доступу до корисної інформації соціально дезадаптованим категоріям населення м. Славутича в період виводу Чорнобильської АЕС з експлуатації. Кризове відділення є першим проектом у рамках програми грантової допомоги уряду Японії малим проектам для неприбуткових організацій, що виконують програми, які безпосередньо впливають на поліпшення соціального добробуту.

14 червня 2005 року відбулось засідання «круглого столу» з питання профілактики сімейного насильства, що його ініціювала міська громадська організація «Центр розвитку громади» в рамках проекту «Сприяння гендерній рівності та профілактика сімейного насильства в місті Славутичі». У засіданні взяли участь представники організацій і служб міста, що здійснюють роботу в напрямку подолання цієї проблеми.

22 червня 2004 року виконком Славутської міської ради, управління в справах сім'ї, дітей і молоді Київської обласної державної адміністрації та Європейська благодійна дитяча

організація «Кожній дитині» в Україні підписали тристоронню угоду про створення при Центрі соціальних служб для молоді спеціалізованої соціальної служби підтримки сім'ї.

2004 року виконавчий комітет міської ради започаткував медаль «За особисті досягнення молоді», яку вручає міський голова за результатами загальноміських та обласних олімпіад по завершенні навчального року в рамках програми святкування Дня міста. У 2005 році 33 учні стали стипендіатами міського голови. 2 студенти вибороли право отримувати стипендію голови Київської обласної державної адміністрації. Голова студентської ради Невуліте Н. нагороджена медаллю Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту «За активну громадську діяльність».

Розвиток освітянської галузі

Система освіти міста представлена 20-ма навчальними закладами, в яких навчаються 5923 вихованців, учнів та студентів, працюють 614 педагогічних працівників.

Однією з умов модернізації освіти в напрямку соціальної орієнтації навчального процесу є запровадження профільного навчання в старших класах загальноосвітніх шкіл. Аналіз робочих навчальних планів шкіл показав, що з 23 десятих класів 7 профільних: у ЗОШ № 1 – фізико-математичний; у ЗОШ № 2 – 2 технологічні; у ЗОШ № 3 – 1 технологічний та 1 суспільно-гуманітарний; у ЗОШ № 4 – 2 технологічні.

У місті надаються рівноцінні стартові умови розвитку для молоді, яка має здатність і бажання вчитися, незалежно від соціального походження та матеріального становища.

Палац дитячої та юнацької творчості постійно приди-

ляє увагу збереженню та розширенню мережі гуртків, секцій, студій. Робота в палаці організована за трьома напрямками – художньо-естетичний, спортивний та науково-технічний. Станом на вересень 2004 року в палаці працює 27 бюджетних гуртків, студій, секцій.

У системі позашкільної освіти допрофесійне та професійне підготування шкільної молоді здійснює Центр професійного розвитку. Навчально-виховним та навчально-виробничим процесами тут охоплено 891 старшокласника, навчання проводиться за 13 спеціальностями.

Діяльність Центру вищої освіти сприяє розвитку соціальної інфраструктури міста. До складу Славутського центру вищої освіти входять: Славутський навчальний центр Чернігівського державного інституту економіки й управління; Славутська філія Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут».

Культура та дозвілля молоді

У місті стабільно й успішно працюють установи та підрозділи, підпорядковані відділові культури: Дитяча школа мистецтв, Загальноміський бібліотечний центр, Бібліотечно-інформаційний центр для дітей та юнацтва, бібліотека-філія при СМЧ №5, естрадно-духовий оркестр «Гелікон», ансамбль української народної пісні та хор ветеранів, театральний колектив, міський історико-краєзнавчий музей міста Славутича та Чорнобильської АЕС, Академічний хор та Дитяча студія образотворчого мистецтва «АКВА».

Близько 800 юних мешканців Славутича навчаються на 5 відділеннях Дитячої школи мистецтв: музичному, хоровому, хореографічному, театральному, образотворчого мистецтва. За минулий навчальний рік учні школи здобули 30 призових місць, одержали 40 дипломів і грамот.

Фізична культура та спортивні досягнення

Попри закриття в 2000 році єдиного бюджетоутворювального підприємства – Чорнобильської АЕС, в місті збережено та розвивається соціальна інфраструктура. До занять у спортивних секціях ДЮСШ, спортивних клубів міста протягом 2004 року було залучено понад 2000 чоловік.

Фізкультурно-оздоровчою роботою в загальноосвітніх школах, навчальних закладах 1-4 рівня акредитації, в колективах фізичної культури підприємств та організацій, а також за місцем проживання охоплено 4350 чол. В місті функціонують 12 фізкультурно-оздоровчих та спортивних клубів, 3 клуби ветеранів спорту, 3 фізкультурно-оздоровчі осередки. Напрямки роботи за видами спорту: боротьба самбо, дзю-

до, кіокушин-карате, футбол, теніс, спортивні танці, художня гімнастика й аеробіка, акробатика, кінний спорт, плавання, баскетбол, гандбол, більярд, вітрильний спорт, бейсбол, парашутний та дельтапланерний спорт, спортивний туризм, радіоспорт, атлетична гімнастика, настільний теніс, шахи та шашки, пейнтбол, стрибки на батуті. Вони надають платні послуги населенню міста.

Протягом 2004 – 2005 років у фізкультурно-спортивних закладах міста виховано 12 кандидатів у майстри спорту, 4 майстри спорту, 2 майстри спорту міжнародного класу.

Впровадження програми Всесвітньої організації охорони здоров'я «Здорові міста»

Одним з головних напрямків діяльності міського бюро проекту ВООЗ «Здорові міста» є виховання в молоді міста правильної поведінки щодо свого власного здоров'я та здоров'я оточення.

Участь у національних профілактичних програмах є одним із напрямків роботи міського бюро. У 2004 році представники міста брали участь у всеукраїнській акції «Не палити і стати переможцем» та у всеукраїнському дитячому конкурсі «Бути здоровим = бути щасливим». Діяльність міської громадської організації «Школа здорового способу життя «Панацея» в рамках дитячої програми «Паросток» відзначено в одній із номінацій загальноміської програми «Славутичанин року – 2004».

Міське бюро співпрацює з жіночими організаціями в напрямку допомоги в організації медичних оглядів, зустрічей із фахівцями, забезпечення методичною літературою з проблем профілактики неінфекційних захворювань.

Соціальний захист юного покоління

Реалії сьогодення потребують посилення уваги до соціально не захищених категорій дітей і підлітків:

- станом на 01.06.2005 під опікою та піклуванням перебувають 46 дітей, з них у сім'ях виховують 23 дітей;
- продовжує свою роботу навчально-виховний комплекс «Дитячий будинок – дошкільний навчальний заклад» для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківської опіки, де виховується п'ятнадцятеро дітей;
- у будинку сімейного типу Моргунових виховують семіро дітей: двоє завершують навчання в ПТУ м. Чернігова, одна дівчина здобуває вищу освіту в м. Києві;
- у 2005 році в місті створено прийомну сім'ю;
- у м. Славутичі діє Центр захисту дітей-інвалідів, якого відвідують 28 дітей. З дітьми-інвалідами проводять ко-

рекційну роботу вчителі-дефектологи та вчителі-логопеди, а також реабілітаційну роботу – психологи та соціальні педагоги; тут надають індивідуально-консультативні послуги, проводять діагностику;

- через відділ у справах сім'ї та молоді фінансуються Школа молоді матері та Гімназія вихідного дня;
- діє програма молодіжного житлового кредитування;
- рішенням сесії міської ради від 27.04.2005 № 638-45-IV затверджено програму щодо виявлення дітей, які перебувають у складних умовах проживання, та запобігання ранньому соціальному сирітству «Дитина».

Рішенням виконавчого комітету Славутицької міської ради визначено напрями діяльності міської влади щодо створення найсприятливіших умов для юного покоління.

Висновок

Досягнення результатів підвищення рівня активності та зацікавленості молодіжного сектору в житті суспільства, подолання негативних явищ у молодіжному середовищі (наркоманія, пияцтво, куріння, бродяжництво, жебракування, розчарування та, як наслідок, – апатія до всього, скоєння правопорушень і злочинів, фізична та психологічна неповноцінність тощо) стає можливим тільки за умови об'єднання зусиль усіх учасників процесу суспільного впливу: від сім'ї, громадських організацій і об'єднань, місцевої та регіональної влад – до самої держави.

У місті Комсомольську Полтавської області 22-23 червня цього року зібралося близько 150 молодих людей, які є представниками місцевих органів влади та громадських організацій усіх регіонів України, котрі на місцях беруть участь у реалізації молодіжної політики держави. Вони не на словах, а на власному досвіді знають усі переваги й недоліки цієї політики, знають і те, що заважає її належній реалізації, а що забезпечує на місцях наявний зв'язок між владними структурами та молоддю, саме для якої і працюють ці структури. Протягом двох днів у палких дискусіях обговорювали всі проблемні питання та формулювали пропозиції щодо реалізації конкретних проектів на місцевому та регіональному рівнях, що мають зменшити кількість негативних явищ у нашому суспільстві, оскільки молодіжне середовище – це, без перебільшення, основа суспільства. Очікуваним результатом від реалізації напрацьованих учасниками слухань проектів є поліпшення рівня життя молодих людей за умови створення їм сприятливіших умов для самореалізації та розвитку особистості.